

CUPRINS

Partea I DREPT FISCAL

1. SCURT ISTORIC AL FISCALITĂȚII ÎN ROMÂNIA	13
1.1. Apariția și dezvoltarea bugetului statului român	13
2. NOȚIUNI INTRODUCTIVE	22
2.1. Definiția și obiectul dreptului fiscal	22
2.2. Codificarea dreptului fiscal. Izvoarele dreptului fiscal	23
2.3. Concepții despre fiscalitate	25
2.4. Principiile fiscalității	27
2.5. Normele de drept fiscal	29
2.6. Raporturile juridice fiscale	29
2.6.1. Subiecții raporturilor juridice fiscale	30
2.6.2. Conținutul raporturilor juridice fiscale	30
2.6.3. Obiectul raporturilor juridice fiscale	31
2.7. Sistemul fiscal din România	31
3. CONCEPTE PRIVIND VENITURILE BUGETELOR PUBLICE	33
3.1. Elementele definitorii (esențiale) ale veniturilor bugetelor publice	33
3.2. Definirea și clasificarea veniturilor publice	38
3.3. Funcțiile impozitelor și taxelor	40
4. VENITURILE BUGETELOR PUBLICE	41
4.1. Impozitul pe profit și pe dividende	41
4.1.1. Funcțiile impozitului pe profit	41
4.1.2. Subiecții impozitului pe profit	41
4.1.3. Obiectul impozitului pe profit și baza de impozitare ...	42
4.1.4. Calculul, declararea și plata impozitului pe profit	42
4.1.5. Impozitul pe dividende	43

4.2. Impozitul pe venit	44
4.2.1. Sfera de cuprindere a impozitului	44
4.2.2. Categoriile de venituri ce se impozitează	44
4.3. Impozitul pe veniturile microîntreprinderilor	51
4.4. Taxa pe valoarea adăugată	52
4.4.1. Noțiunea de <i>taxă pe valoarea adăugată (T.V.A.)</i>	52
4.4.2. Valoarea adăugată	53
4.4.3. T.V.A. deductibilă (<i>Input tax</i>) și T.V.A. colectată (brută/exigibilă) (<i>Output tax</i>)	53
4.4.4. Subiecții impunerii și obiectul impunerii	54
4.4.5. Baza de impozitare (impunere)	55
4.4.6. Creditele T.V.A. (Regimul deducerilor). Regula gene- rală și plata T.V.A.	57
4.5. Accizele	58
4.5.1. Noțiunea de <i>accize</i>	58
4.5.2. Accizele armonizate și accizele nearmonizate	58
4.6. Taxele vamale	60
4.6.1. Noțiune și clasificare	60
4.6.2. Categoriile de taxe vamale	61
4.7. Regimurile vamale	62
4.7.1. Punerea în liberă circulație	62
4.7.2. Regimuri suspensive și regimuri vamale economice ...	64
4.7.3. Regimul de tranzit	65
4.7.4. Regimul de antrepoziție vamală	66
4.7.5. Perfecționarea activă	67
4.7.6. Transformarea sub control vamal	69
4.7.7. Admiterea temporară	70
4.7.8. Perfecționarea pasivă	70
4.7.9. Exportul	73
4.8. Impozitele și taxele locale	73
4.8.1. Impozitul și taxa pe clădiri	73
4.8.2. Impozitul (taxa) pe teren	77
4.8.3. Impozitul pe mijloacele de transport	80
4.8.4. Taxa pentru eliberarea certificatelor, avizelor și a autorizațiilor	81
4.8.5. Taxa pentru folosirea mijloacelor de reclamă și publicitate	82
4.8.6. Impozitul pe spectacole	83
4.8.7. Taxa hotelieră	84
4.8.8. Taxe speciale	85
4.8.9. Alte taxe locale	86

5. IMPOZITAREA PERSOANELOR FIZICE, NEREZIDENȚILOR ȘI IMPOZITUL PE REPREZENTANȚE	87
5.1. Impozitarea persoanelor fizice	87
5.1.1. Principii specifice impozitării persoanelor fizice	87
5.1.2. Caracteristici ale impozitării persoanelor fizice	87
5.1.3. Sisteme (tipuri) de impozitare	88
5.1.4. Cadrul juridic general	89
5.1.5. Venituri obținute din România	90
5.1.6. Venitul net anual impozabil și impozitarea acestuia	92
5.2. Impozitarea nerezidenților	95
5.3. Impozitul pe reprezentanțe	102
6. EVAZIUNEA FISCALĂ, EVITAREA DUBLEI IMPUNERI ȘI CREDITUL FISCAL	104
6.1. Noțiunea, reglementarea și formele evaziunii fiscale	104
6.1.1. Noțiunea <i>evaziunii fiscale</i>	104
6.1.2. Forme ale evaziunii fiscale	109
6.1.3. Cauzele săvârșirii evaziunii fiscale și modalitățile în care se realizează	112
6.1.4. Reglementarea juridică a evaziunii fiscale	113
6.1.5. Cauze de nepedepsire și cauze de reducere a pedepselor în cazuri de evaziune fiscală	115
6.2. Subiecții și obiectul evaziunii fiscale	116
6.3. Efectele evaziunii fiscale	116
6.3.1. Efectele fenomenului de evaziune fiscală asupra formării veniturilor statului	117
6.3.2. Efectele economice ale fenomenului de evaziune fiscală	117
6.3.3. Efectele sociale ale fenomenului de evaziune fiscală ...	118
6.3.4. Efectele politice ale fenomenului de evaziune fiscală ..	119
6.4. Particularități în manifestarea fraudei fiscale	119
6.4.1. Bancruta frauduloasă	119
6.4.2. Economia subterană	120
6.4.3. „Spălarea banilor”	121
6.4.4. Crima organizată	123
6.4.5. „Paradisuri fiscale”	124
6.5. Evitarea dublei impuneri și creditul fiscal	126
7. CONTROLUL FISCAL	130
7.1. Noțiunea, scopul, funcțiile și formele controlului financiar-fiscal	130

7.2. Ministerul Finanțelor Publice	133
7.3. Agenția Națională de Administrare Fiscală	137
7.3.1. Obiective și atribuții	137
7.3.2. Organizarea Agenției Naționale de Administrare Fiscală	141
7.4. Controlul fiscal	142
7.4.1. Reglementarea juridică. Drepturile și obligațiile contribuabililor	142
7.4.2. Documentele care se întocmesc cu ocazia controlului fiscal	146
7.5. Garda financiară	148
7.6. Curtea de Conturi a României	152
7.6.1. Evoluția istorică a Curții de Conturi a României	152
7.6.2. Organizarea și conducerea Curții de Conturi	153
7.6.3. Atribuțiile de control ale Curții de Conturi	154
7.6.4. Controlul ulterior și procedura de control	156
7.6.5. Atribuțiile de raportare, avizare și alte competențe	159
8. ARMONIZAREA FISCALĂ EUROPEANĂ. SANCTIUNI FISCAL	
FISCAL	161
8.1. Armonizarea fiscală	161
8.2. Sanctiuni fiscale	165
<i>Teste-grilă</i>	174

Partea a II-a CONTENCIOS FISCAL

1. ACCEPȚIUNEA ȘI NATURA JURIDICĂ A CONTENCIOSULUI FISCAL	203
1.1. Accepțiunea de <i>contencios</i>	203
1.2. Accepțiunea de <i>contencios fiscal</i>	206
1.3. Natura juridică a contenciosului fiscal	209
1.4. Raporturile juridice fiscale	209
2. PROCEDURA FISCALĂ	211
2.1. Cuprinsul procedurii fiscale	211
2.2. Principii generale de conduită în domeniul fiscal	211
2.3. Acte procedurale și operațiuni de constare a obiectelor impozabile și taxabile, de calcul și individualizare a obligațiilor fiscale	212

3. ACTUL ADMINISTRATIV FISCAL	214
3.1. Conceptul de <i>act administrativ fiscal</i>	214
3.2. Natura juridică și validitatea actului administrativ fiscal	214
3.3. Comunicarea, nulitatea, opozabilitatea și îndreptarea erorilor materiale din actul administrativ fiscal	214
4. CREANȚELE ȘI OBLIGAȚIILE FISCALE	216
4.1. Obligațiile fiscale	216
4.2. Creanțele fiscale	216
4.3. Stingerea creanțelor fiscale	217
4.4. Înregistrarea fiscală. Registrul contribuabililor	219
4.5. Organele fiscale	220
5. JURISDICȚIA FISCALĂ	222
5.1. Soluționarea contestațiilor formulate împotriva actelor administrative fiscale	222
<i>Teste-grilă</i>	224
<i>Bibliografie</i>	247

© Editura Fundației *România de Mâine*, 2009
Editură acreditată de *Ministerul Educației, Cercetării și Inovării*
prin *Consiliul Național al Cercetării Științifice*
din Învățământul Superior

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ALECU, GHEORGHE

Drept fiscal și contencios fiscal / Gheorghe Alecu, (coord.)
Radu Stancu, Sorin Stănciulescu. – București:
Editura Fundației *România de Mâine*, 2009
ISBN: 978-973-163-466-1

I. Stancu, Radu
II. Stănciulescu, Sorin

336.22(498)

Reproducerea integrală sau fragmentară, prin orice formă
și prin orice mijloace tehnice, este strict interzisă
și se pedepsește conform legii.

Răspunderea pentru conținutul și originalitatea textului
revine exclusiv autorului/autorilor.